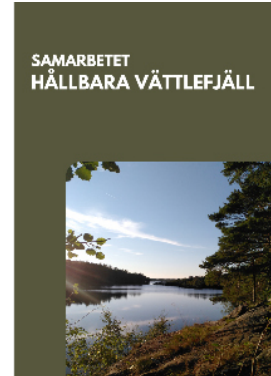

Mars 2025

NYHETSBRÄV HÅLLBARA VÄTTLEFJÄLL

Den 20 mars 2025 träffades 15 personer för årets första stormöte inom samverkan Hållbara Vättlefjäll. Representanter från olika organisationer och arbetsgrupper berättade om vad som har gjorts sedan sist och tog beslut om vad som planeras framöver.

Närvarande

Anna Wiklander: Västkuststiftelsen; **Saga Karlsson:** Västkuststiftelsen; **Bengt Börjesson:** OK Alehof; **Pelle Dalberg:** Naturskyddsföreningen i Ale; **Fredrik Rietz:** Skärsjölunds Gård; **Björn Martén:** Personskadeförbundet RTP; **Lars Tång:** Friluftsförbundet Göteborg-Lärjedalen; **Mikael:** Friluftsförbundet Göteborg-Lärjedalen, Kanotsektion, **Helena Engvall:** Stadsmiljöförvaltningen, **Xavier de Maupeou dAbleiges:** Stadsmiljöförvaltning; **Emma Kronberg:** Fritids- och Verksamhetsutvecklare, Ale kommun; **Andreas Antelid:** Kultursamordnare, Ale kommun; **Ulla Gawlik:** Tikitut Community-based tourism **Elsa Lönnebo:** Skog & Ungdom; **Dan Melander:** Bobini och Tikitut;

Nytt stormöte

Onsdag 1 oktober 2025

Preliminärt kl 15:30 - 17:30

Plats: Ej klar. Välkommen att bjuda in nätverket 😊

Arbetsgrupperna i nuläget:

Hållbart friluftsliv & folkhälsa:

Ledutveckling

Natur & kultur

Ny: Toalettgrupp (Västkuststiftelsen sammankallar)

(Ni som inte är med i någon arbetsgrupp är välkomna att anmäla er till en.)

Rådsgrupp (som fungerar som stöd & synk för arbetsgrupperna)

Saga och Anna, Västkuststiftelsen (backup av Dan Melander)

Medlemmar till nästa stormöte, 1 oktober 2025

Bengt Wackerberg, Ledutveckling

Nicolina Holmgren, Hållbart Friluftsliv.

Arbetsgrupperna berättar

Hållbart friluftsliv och folkhälsa:

Förslag på hur vi kan jobba med sommaraktiviteter under flagg för "Hållbara Vättlefjäll".

En tanke om att alla organisationer som vill vara med kan hålla i en aktivitet var under sommaren, men något som deras verksamhet "ändå gör".

Frågan öppnas om fler organisationer vill vara delaktiga? Hör i så fall av er till

vast@skogochungdom.se

Ledutveckling:

Fortsatt undersökning av kajakleder för personer med funktionsvariationer.

Under vintern tittade Anna från Västkuststiftelsen, Helena från Stadsmiljö samt Bengt W och Ulla från Ledgruppen på stränderna och vägen vid Surtesjöns badplatser i Lövgärdet för att se hur dessa kan göras mer tillgänglig för rullande, dessvärre var det en isig och snöig dag vilket försvårade för översynen. (Helena från Stadsmiljö ska återkomma kring denna fråga.)

Samtalets fokus kom sedan att hamna på hur övergångarna mellan sjöarna ser ut.

Mikael från Friluftsrådet lyfte upp att övergångarna är svåra att använda med kanoterna. Han lyfte också att det vore bra att titta på anpassningar vid de vindskydden som finns i området, för att undersöka tillgänglighetsanpassning av sjökanten och området kring vindskyddet. Frågor väcks kring vem som ansvarar för detta?

Önskemål finns om fler platser med toaletter.

- På parkeringen vid kanotpoolen lyfts behovet av toalett som alltid kan vara öppen då många besökare i tid och otid lånar toalett inne hos kanotpoolen. Det vore bra med toaletter även på bra strategiska platser ute i området.
- Sophanteringen behöver också ses över – Större kärl är ett önskemål. Debatten går vidare om ifall det verkligen är bättre med mer kärl.

Västkuststiftelsens erfarenhet är att fler soptunnor genererar mer sopor.

- Västkuststiftelsen tar med sig frågan om skyltning kring skärp och information om förhållningsregler i naturen.

Beslut om att en Toalettgrupp införs.

Västkuststiftelsen tar i uppdrag att bjuda in till toalettmöte.

Beslut att scouta området för översyn om anpassningar vid övergångar och vindskydd.

Ledgruppen tar initiativ att bjuda in till en träff för att scouta runt övergångsställen och lägerplatser med syftet att underlätta för kanoter och möjligheter för tillgänglighetsanpassning.

(Vill du vara med när vi paddla? Svara på nyhetsbrevet så skickar jag datum till dig./Ulla)

Natur och kultur:

Gruppen hade inte haft något möte under denna period. Andreas som var sammankallande hade inte möjlighet att hålla i detta.

Rådsgruppen:

Nuvarande rådsgrupp tar på sig ansvaret att planera och sammankalla till nästa stormöte också.

Västkuststiftelsen sammankallar och skapa program.

Ulla (Tikitut) skickar ut färdig inbjudan och ta emot anmälningar.

Förslag kommer upp att ha en teams eller messenger-grupp för närmare kommunikation under löpande arbetsår? Detta bordläggs till kommande stormöte och behöver förarbetas med förslag på vilken kanal som går att använda.

Vad händer i Vättlefjäll? Utifrån de enskilda organisationerna.

Personskadeförbundet RTP

Björn berättar att det finns ett behov av assistenter som kan lyfta personer på rätt sätt från rullstol till kajak. Ett utbildningstillfälle kommer ges – hör av er till

RTP om någon vill gå. Se också RTPs egen information om detta och möjlig toalettlösning i slutet av nyhetsbrevet.

Västkuststiftelsen

Samlingsplatsen vid kanotpoolen har förbättrats. Nästa steg är förhoppningsvis en spång mellan kanotbryggan och entréplatsen.

Ett nytt vindskydd ska eventuellt göras vid Björsjön som också kan vara tillgänglighetsanpassat.

Länsstyrelsen har ansökt om att öppna upp en ljughed med markbränning för att återställa som marken tidigare såg ut. (Vart var detta?)

Skärsjölunds Gård

Fredrik har anlagt en brandgata. Har många planer framöver för att skapa positiva synergier för gården och området.

Friluftsförbundet Göteborg-Lärjedalen

Jobbar på för att hitta nya ledare att utbilda. Behövs då det är många barn på kö för aktiviteterna.

Berättar om Naturkartan som är ett digitalt kartverktyg. Kanotpoolen vill lägga in förslag på paddelleder i verktyget men uppmanar alla som äger bryggor mm behöver lägga in sina egna byggnationer (rastplatser, bryggor mm) för att de ska synas. Om detta görs kan fler leder kopplas ihop med ex bryggor, vindskydd för bättre överblick.

Stadsmiljöförvaltningen

Vildsvin

Stora området som är ansatta av vildsvin. De kan röra sig runt stora områden. 10 jaktlag är involverade, detta år har 210 grisar skjutits vilket är en stor ökning från tidigare år.

Epost till funktionsbrevlåda för alla som vill komma med tips om vart grisarna rör sig:

viltfragorgoteborg@skogssallskapet.se

Utomhusgym

Ett nytt utegym som ersätter det gamla är på gång, vid Vättlefjälls ingång vid kanotpoolen.

Ale kommun

(OK Alehof)

Snart är det dags för Vättlefjällsvandringen, första söndagen i maj, anordnad av Alehof orientering.

Emma (Ale Kommun) har i uppdrag att titta mer på friluftsliv inom kommunen. Det finns i dagsläget inget uppdrag kring friluftsliv men förhoppningen är att detta ska startas upp.

Tikitut community-based tourism

Tikitut vill gärna samverka kring ett projekt för att kunna erbjuda paddling och naturupplevelser för psykisk hälsa till personer som lider av psykisk ohälsa.

Samverkar gärna kring kajakpaddling med utgångspunkt Surtesjöstrand i Surte.

Erbjuda sig att kika på möjlighet att samverka med Friluftsförbundet Göteborg-Lärjedalen, kring ledare för deras barngrupper.

Dan Melander bobini.nu

Frågor kring cykel och ridleder i Vättlefjäll. Dan lyfter att det oftast glöms bort att det finns många hästar i området och att det finns ett behov av hästleder

Skog och Ungdom

Barngrupper i Lövgärdet startas upp under vårterminen.

Presentation

Underbart föredrag med vackra bilder från Vättlefjäll

Av Pelle från Naturskyddsföreningen Ale.

Här kommer ett litet smakprov på hans innehåll.

Vättlefjäll - en stadsnära och lättillgänglig vildmark

Borgens fotbollsplan 1920. Notera de helt skoglösa bergen.

Foto Lars Holmberg

Vättlefjäll är ett bergigt skogsområde, som i väster gränsar till Göta älv, i sydväst till bostadsområdena Rannebergen och Lövgärdet och i söder till Lärjeåns dalgång. Området är kuperat med ett flertal höjder som når upp till 150 meter över havet. Under 1700- och 1800-talet var i stort sett hela trakten en enda stor ljunghed, där kala berg stack upp, därav namnet **fjäll**. Ordet **vättle** har med väta och vatten att göra och det stora antalet sjöar, vattendrag och surdragor, har bidragit till namnet. Vandrare har flera markerade

stigar att välja på och en kanotled förbinder ett tiotal sjöar. Flera vindskydd och eldplatser möjliggör rastning och övernattning i det fria. Med lite tur kan man hitta en "privat" badstrand eller till och med en "egen" liten ö. Vid Lövgärdet och Surte finns det sandstränder, medan övriga stränder oftast är steniga, med svagt sluttande klippor. Fritidsfiske bedrivs under alla årstider. Under de vinterdagar, när isarna bär, är vattenleden välfrekventerad av skridsko- och skidåkare.

Text och bild: Pelle Dalberg

Växtlivet på Vättlefjäll

Vättlefjälls naturliga ekskogar försvann redan i slutet av 1600-talet på grund av skogsskövling och hårt bete. Därefter följde en lång period då ljung- och fukthedar breddade ut sig. Först i början av 1900-talet upphörde ljungbränning och skogsbete och en viss skogsplantering skedde. En stor del av området har utvecklats fritt genom självsådd. På de karga markerna trivs tallen särskilt bra.

Några av karaktärsväxterna på fukthedarna är pors, blåtåtel, hedsäv, ljung, myrlilja och klockljung. De två senare har en kustnära utbredning och är mycket ovanliga i övriga delar av landet. En raritet på den tidigare ljungheden öster om Stentjärnen är cypresslummern. Den vackra klockgentianan förekommer sparsamt i hela området, framförallt längs stigar och sjöstränder, där den slipper konkurrens av andra växter.

Klockgentianor

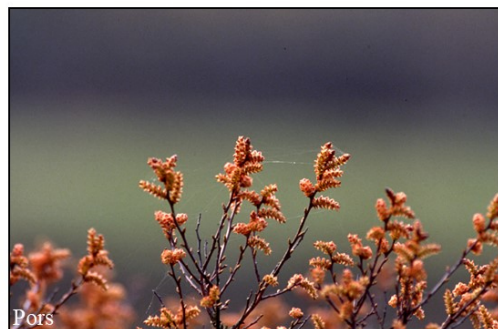
Cypresslummer

Myrlilja

Klockljung

Pors

Text och bild Pelle Dalberg

Mötet avslutas.

Datum att skriva upp! Nästa stormöte

1 oktober 2025

Plats: kanske kan din organisation ha ett möte hos er?

Allt väl och ses senast onsdag 1 oktober 2025

Vid pennan

Elsa från Skog och ungdom och Ulla Tikitut

RTPs mer detaljerade information:

Medhjälpare, toaletter och inga sopor

Det är ett stort behov för utbildning av medhjälpare när det gäller att lyfta funktionshindrade i och ur kajaken. RTP kommer att anordna en kurs där olika lyfttekniker och hjälpmedel kommer att presenteras.

Det vore bra om så många som möjligt från de organisationer som var närvarande på mötet kunde delta i kursen. Med tillgång till välutbildade medhjälpare kan alla med funktionsvariationer få uppleva förflyttningen i och ur kajaken både enkel och komfortabel vilket kan bidra till att kajaken kan bli en livlina och vän för livet.

Du kan anmäla dig till Ingrid på RTP eller undertecknad om du vill delta i kursen.

Aktuella kurstider kommer att tas fram i samarbete med deltagarna.

Tillgång till toaletter är ett måste för alla med funktionsvariationer. En enkel jordiserings toalett presenterades och utgör ett kraftfullt och kostnadseffektivt alternativ för att göra humangödseln till en ovärderlig resurs för att hejda jorderosionen och säkerställa matjordens långsiktiga produktionsförmåga.

Det behövs mer information när det gäller att skapa sopfria naturupplevelser. Levande bröd och yummisar är inspirerande alternativ som är lätt att ta med sig i en burk och dessutom ger dig en glad mage. De är gjorda på groddfärs och du kan enkelt baka dem själv.

